

Søhøjlandet
J.nr. NST-422-01188
Ref. petbj
Februar 2016

NOTAT
vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2016-2021 for N30 – Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

Forslag til Natura 2000-plan for N30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk har været i offentlig høring fra den 19. december 2014 til den 10. april 2015.

Indkomne høringssvar kan ses på:
<http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Alle forslag til Natura 2000-planer er annonceret offentligt på Naturstyrelsens hjemmeside og desuden sendt i høring hos relevante myndigheder, jf. miljømålsloven § 43. Den offentlige høring er endvidere annonceret i en række landsdækkende og regionale aviser. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer.

Naturstyrelsen har modtaget i alt ca. 760 høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen.

De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringsnotat:
www.naturstyrelsen.dk/natura2000/hoeringsnotat2016-2021

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 10 høringssvar.

Svarene har især berørt følgende emner:

- 1) Generelle bemærkninger
- 2) Modstridende interesser
- 3) Udpegningsgrundlag
- 4) Målsætninger
- 5) Indsatsprogram og forhold til 1. planperiode
- 6) Datagrundlag
- 7) Virkemidler og tilskudsordninger

I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter til de overfor nævnte punkter. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv.

Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1.

Høringssvarene kan i sin helhed læses på: <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

Bemærkninger til planforslaget

1. Generelle bemærkninger

Svend K. Laier har kommenteret på bl.a. vandstand i Nørreå og betydningen for de vandløbsnære naturarealer, samt på den negative betydning af spildevand udledt fra Bruunshåb renseanlæg på miljøtilstanden i vandløbet.

Naturstyrelsen kan oplyse, at vandstanden og grødeskæring i Nørreå er fastsat i vandløbets regulativ, hvor Viborg Kommune er den ansvarlige myndighed. Dette er således ikke en del af høringen af Natura 2000-planen. For så vidt angår krav til miljøtilstand i vandløbet er dette fastsat i vandområdeplanen. Tilstanden overvåges af Naturstyrelsen, mens ansvaret for sikring af en tilfredsstillende vandkvalitet fra renseanlægget i Bruunshåb påhviler Energi Viborg.

2. Modstridende interesser

Viborg - og Randers Kommune beskriver problemstillingen med de vandløbsnære rigkær langs Skals Å der er under kraftig påvirkning af vand fra åen. Det forventes fra kommunens side, at det vil være vanskeligt, at opnå tilfredsstillende tilstand for disse rigkær, med mindre der foretages voldsomme indgreb i vandløbets profil.

Naturstyrelsen har noteret sig kommunernes synspunkter, og vil derfor i den endelige plans afsnit om modstridende interesser håndtere dette ved, at vandløbets muligheder for at udvikles et frit forløb prioriteres højere end de helt vandløbsnære rigkær.

Anonym forening har kommenteret, at etablering af vådområder vil kunne ændre på forudsætningerne og forstærke modstridende interesser.

Naturstyrelsen kan oplyse, at der inden der etableres vådområder, såfremt det sker inden for Natura 2000-områderne, skal foretages en vurdering af konsekvenserne for området udpegede naturtyper og arter. Konsekvensvurderingen foretages af den ansvarlige myndighed.

3. Udpegningsgrundlag

Skive Kommune foreslår, at udpegningsgrundlaget for området ændres, således klyde, der udgik ved seneste revision, igen medtages.

Den gennemførte høring vedrørte alene forslag til Natura 2000-planer. Ændringer i udpegningsgrundlag er sket og vil fremover ske i selvstændige processer med tilhørende offentlige høringer, typisk ca. hvert 6. år og på grundlag af opdateret viden fra den nationale overvågning.

4. Målsætninger

Mariagerfjord Kommune efterlyser klare og entydige målsætninger.

Naturstyrelsen kan oplyse, at der for de overordnede målsætninger i de netop udsendte planforslag ikke er foretaget væsentlige ændringer i forhold til målsætningerne fra sidste plan, med mindre der siden sidste Natura 2000-plan er foretaget ændringer i et områdets udpegningsgrundlag. Den overordnede målsætning sætter fortsat retning og ramme for, hvorledes området på lang sigt skal udvikle sig for at sikre områdets arter og naturtyper gunstig bevaringsstatus. For at sikre et øget kommunalt råderum er der i de nye planforslags konkrete målsætninger ikke angivet specifikke arealmål for evt. udvidelser af naturtyperne eller for arternes levesteder. Målsætningen for alle udpegede naturtyper og arter er foretaget i henhold til habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet krav om på lang sigt at opnå gunstig bevaringsstatus for de udpegede naturtyper og arter.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Viborg Kommune gør opmærksom på, at der fejlagtigt indgår vinter-egekrat i planforslagets overordnede målsætning.

Naturstyrelsen vil i den endelige plan sikre, at dette tilrettes i overensstemmelse med områdets udpegningsgrundlag.

5. Indsatsprogram og forhold til 1. planperiode

Mariagerfjord Kommune finder det problematisk, hvis formuleringerne i indsatsprogrammet er uklare, og at det ikke er fuldstændig gennemskueligt.

Naturstyrelsen kan oplyse, at indsatsprogrammet i de udsendte planforslag i forhold til tidligere er udformet på et mere overordnet niveau. Det mere overordnede niveau er en konsekvens af den aftale, der er indgået mellem Kommunernes Landsforening (KL) og regeringen. Det har været hensigten med lovgivningen, at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme, som er fastlagt i de foreliggende statslige Natura 2000-plan.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Mariagerfjord Kommune er usikker på, hvad det reelle indsatsbehov er i denne planrunde, da kommunen mangler en opgørelse over, hvad der faktisk er gennemført i 1. planperiode. Kommunen finder, at der er usikkerhed om indsatsbehovet og beder om en præcisering af, i hvor stort omfang, der er opgaver fra 1. planperiode, som skal videreføres i 2. planperiode.

Naturstyrelsen kan oplyse, at for arealer hvor kommunen henholdsvis Naturstyrelsen er ansvarlig myndighed, vil en vurdering af, om den første Natura 2000-plans indsatsprogram er realiseret ved udløbet af planperioden, ske ved en opgørelse af, om den beskrevne indsats i Natura 2000-handleplanen er gennemført. Derfor skal den efterfølgende kommunale handleplan indeholde en sådan opgørelse.

Indsatsen i Natura 2000-planerne 2010-15 videreføres. Hvis igangsatte projekter for planperioden 2010-15 ikke i sin helhed er gennemført, når de kommunale handleplaner for 2. planperiode træder i kraft, forudsættes dette at ske i 2. planperiode, med mindre den udestående indsats vil være i strid med 2016-21-planerne.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Danmarks Naturfredningsforening – Viborg foreslår en ændring af retningslinje 2.4 i planforslagets indsatsprogram. DN foreslår ligeledes, at der indføres et nyt punkt under de specifikke retningslinjer, hvor kommunen gøres opmærksom på tilsynsforpligtigelse i forhold til fredningen.

Naturstyrelsen kan oplyse, at formuleringerne i Natura 2000-planernes indsatsprogram ikke er så detaljeret, at specifikke lokaliteter udpeges. Dette er tilsigtet da hensigten med lovgivningen er at give kommunalbestyrelserne et råderum til udmøntning af den overordnede statslige ramme. Det skal oplyses, at kommunale forpligtigelser i forhold til bl.a. fredninger er ikke en del af denne høring af Natura 2000-planerne.

Danmarks Jægerforbund Skive og Viborg Jægerråd anbefaler at bekæmpelse af prædatorer indgår som en del af forvaltningen. Jægerrådet fremhæver også planforslagets formuleringer om pleje af de lysåbne arealer.

Naturstyrelsen har noteret at Jægerrådet bakker op om planforslagets formuleringer.

6. Datagrundlag

Mariagerfjord Kommune finder det af central betydning, at de data der ligger til grund for Natura 2000-forslagene kan downloades og anvendes i kommunens eget GIS-system.

Naturstyrelsen kan oplyse, at alle data, herunder også artsforekomster og kortlægning af levesteder der er præsenteret i de reviderede basisanalyser fra dec. 2014 findes på

Naturstyrelsens hjemmeside her: <http://miljoegis.mim.dk/?&profile=natura2000planer2-2016>

Det er muligt at downloade alle data, der vises i MiljøGISen, således at man kan arbejde med dem i egne IT-systemer. Det skal understreges, at alle indsamlede data inklusiv artsdata er præsenteret i basisanalyserne, og disse er fuldt tilgængelige for kommuner og andre interessenter.

Mariagerfjord Kommune efterlyser beslutningsværktøjer fx i form af data fra PRIOR.

Naturstyrelsen kan oplyse, at PRIOR er tilgængelig med alle relevante naturtypedata og findes via dette link: <http://prior.au.dk/>.

Mariagerfjord Kommune anfører, at Naturstyrelsens overvågningsprogram først og fremmest sigter mod indsamling af data til afrapportering overfor EU, samt at de anvendte fugledata mange steder alene baserer sig på data indsamlet af frivillige.

Naturstyrelsen kan oplyse, at det statslige overvågningsprogram - NOVANA til indsamling af data i helt overvejende grad er udviklet til sikring af et ensartet, landsdækkende og kvalitetssikret datasæt der primært finder anvendelse i forbindelse med Natura 2000-planlægningen. De indsamlede data anvendes naturligvis også i forbindelse med afrapportering til EU.

Fugledata præsenteret i basisanalyserne er ligeledes indsamlet i forbindelse med det statslige overvågningsprogram. For ynglefuglene indsamles data helt overvejende af Naturstyrelsens enheder, mens data for trækfuglene helt overvejende indsamles af DCE Aarhus Universitet. For enkelte mere almindelige arter, der ikke er specifikt tilknyttet fuglebeskyttelsesområderne benyttes der data fra DOFbasen. Disse data kvalitetssikres af Naturstyrelsen og/eller DCE inden de præsenteres i basisanalyserne. En nøje beskrivelse af data findes i de enkelte basisanalyseres afsnit om datagrundlag.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

WWF Verdensnaturfonden anfører, at der bør udvikles et system for vurdering af naturtilstanden for de marine naturtyper i området. WWF spørger endvidere, hvordan en målsætning om gunstig bevaringsstatus kan opfyldes, når der for de marine naturtyper ikke forekommer en vurdering af tilstanden.

Det er korrekt, at der ikke er fuldt kendskab til naturens tilstand i områderne, men gennem indsatserne i vandplanlægningen og gennem krav om konsekvensvurdering arbejdes der frem mod en stabilisering og bedring af områdernes tilstand og derigennem på sigt frem mod økologisk integritet. Der forventes endvidere opbygget mere viden om naturtyperne. Derfor har Naturstyrelsen påbegyndt arbejdet med tilstandsvurderingssystemer for den marine naturtype stenrev.

Anonym lodsejer ønsker dokumentation for at kortlægning af to områder med naturtypen surt overdrev og et område med hængesæk er kortlagt rigtigt. Specielt ønskes dokumentation for, at dokumentationscirklen er repræsentativ for hele det kortlagte areal med surt overdrev.

En tilsvarende anmodning er sidenhen tilgået Naturstyrelsen via Vesthimmerlands Kommune. Der er sendt et separat svar på anmodningen og sagen håndteres ikke yderligere i dette høringsnotat.

7. Virkemidler, herunder tilskudsordninger

Mariagerfjord Kommune finder det vanskeligt for kommunerne, at implementere Natura 2000-planerne med eksisterende rammevilkår for finansiering og styring, og nævner frivillighed og en række forhold i landdistriktsordningerne som problemer.

Naturstyrelsens har noteret sig Mariagerfjord Kommunes synspunkter og kan oplyse, at det er politisk besluttet, at den konkrete indsats til at gennemføre Natura 2000-planerne, i videst muligt omfang skal ske med frivillige tilskudsordninger via Landdistriktsprogrammet suppleret med kommunale og statslige naturforvaltningsmidler.

Landdistriktsprogrammet er ikke omfattet af høringen af Forslag til Natura 2000-planer, men Naturstyrelsen kan oplyse, at landdistriktsprogrammet og de midler, som kommunerne fik overført med Økonomiaftale 2013, sikrer, at der er finansiering til den indsats, som er fremgået af Natura 2000-planer. De igangværende tilskudsordninger forventes fortsat, og nye ordninger vil blive sendt til EU til godkendelse.

Emnet er uddybet i Naturstyrelsens generelle høringsnotat, som kan læses på styrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N30 – Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

På baggrund af de indkomne bemærkninger er formuleringen omkring naturtypen vinter-egekrat tilrettet således, at den er i overensstemmelse med områdets udpegningsgrundlag.

I planens afsnit "Modstridende interesser" er der foretaget en afvejning mellem naturlig hydrologi i vandløb og forholdet til især de helt vandløbsnære rigkær.

Der er endvidere foretaget justering af teksten i afsnit 1. Natura 2000-planlægning og afsnit 4. Indsatsprogram - med henblik på at præcisere videreførelse og konsolidering af indsatsen fra 1. planperiode i lyset af, at indsatsen fra den første generation planer har haft en kortere periode til gennemførelse end forudsat.

På Naturstyrelsens anmodning har DCE Aarhus Universitet, på baggrund af data indsamlet i forbindelse med det nationale overvågningsprogram – NOVANA, tilvejebragt måltal for de muslingespisende dykænder, der er medtaget på seks Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. I dette område drejer det sig om hvinand, hvor måltallet på baggrund af bedst tilgængelige viden er beregnet til 4700 individer. Det faglige grundlag for fastsættelse af måltal er beskrevet i DCE' s notat fra februar 2016: "Tilvejebringelse af måltal for dykænder i seks danske Fuglebeskyttelsesområder", der kan ses på Naturstyrelsens hjemmeside her: www.naturstyrelsen.dk/natura2000/faq

Ingen af ændringerne i forhold til planforslaget giver anledning til fornyet høring over planforslaget, jf. miljømålslovens § 45.

Bilag 1 Afsendere hørings svar til Natura 2000-planforslaget – N30 Lovns Bredning, Hjarbæk Fjord og Skals, Simested og Nørre Ådale samt Skravad Bæk

- 20150416231215208 – Mariagerfjord Kommune
- 20150410130759700 – Randers Kommune
- 20150410114608308 – Skive Kommune
- 2015050508500761 – Viborg Kommune
- 20150410172107878 – Anonym lodsejer
- 20150410090017681 – Svend K. Laier
- 20150409140349498 – WWF - Verdensnaturfonden
- 20150409214757711 – Danmarks Naturfredningsforening – Viborg
- 20150410134346461 – Anonym forening
- 20150221211040950 – Danmarks Jægerforbund Skive og Viborg Jægerråd